

Aan de Minister van Justitie en Veiligheid
Aan de Minister voor Rechtsbescherming

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Straf- en Sanctierecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
18 november 2021

Ons kenmerk
3655927

nota

Nota naar aanleiding van het verslag bij Wetsvoorstel
verhoging wettelijk strafmaximum doodslag

1. Aanleiding

Op 16 september 2021 heeft de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid het verslag uitgebracht bij het wetsvoorstel tot Wijziging van het Wetboek van Strafrecht in verband met de verhoging van het wettelijk strafmaximum van doodslag (verhoging wettelijk strafmaximum doodslag). De vragen zijn in de bijgevoegde concept-nota naar aanleiding van het verslag voorzien van een antwoord.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met verzending aan de Tweede Kamer van de nota naar aanleiding van het verslag bij dit wetsvoorstel.

3. Kernpunten

- Dit wetsvoorstel voorziet in twee wijzigingen van het Wetboek van Strafrecht:
 - o verhoging van het strafmaximum van doodslag van 15 jaar naar 25 jaar gevangenisstraf;
 - o in het verlengde daarvan: verhoging van het algemene strafmaximum voor misdrijven waarop alleen een tijdelijke gevangenisstraf is gesteld, van 18 jaar naar 25 jaar gevangenisstraf.
- Inbreng voor het verslag is geleverd door de fracties van VVD, D66, CDA, SP, GroenLinks, ChristenUnie en SGP.
- Blijkens het verslag hebben de meeste fracties een positieve grondhouding ten aanzien van het verhogen van het strafmaximum van doodslag. De vragen hebben vooral betrekking op de voorgestelde mate van verhoging van dit maximum naar 25 jaar gevangenisstraf. In dit verband worden onder meer kanttekeningen geplaatst bij:
 - o nut en noodzaak (want: het huidige strafmaximum zou de rechter meestal voldoende strafruimte geven)
 - reactie: de strafmaximumverhoging dient drie hoofddoelen (recht doen aan de algemene ernst van doodslag, recht doen aan de gemiddeld zwaardere bestraffing van doodslag en moord als groep alsook van doodslag afzonderlijk, en de rechter ook in de ernstigste doodslagzaken voldoende armslag geven om een passende straf op te leggen)
 - o de verwachte effectiviteit (want: de maximering van de voorwaardelijk invrijheidsstelling tot twee jaar – als gevolg van de gedeeltelijke i.w.tr.

van de Wet straffen en beschermen – zou de hoogte van de opgelegde straf matigen)

- reactie: verhoging met twee derde van het huidige strafmaximum geeft duidelijk signaal over de (relatieve) ernst van doodslag, terwijl uit het WODC-onderzoeksrapport ‘Verhoging strafmaximum moord; is veertig het nieuwe dertig?’ blijkt dat sommige van de geïnterviewde rechters bij de strafoplegging geen rekening houden met de daadwerkelijke duur van de vrijheidsbeneming. Daarbij dient de Wet straffen en beschermen een ander doel (o.a. minder recidive en betere benutting van de straftijd), door te kiezen voor een effectievere tenuitvoerlegging van de opgelegde straf.
- de verhouding van het beoogde strafmaximum met de wettelijke systematiek van de algemene strafmaxima (want: bij doodslag onder strafverzwarende omstandigheden is verhoging van dat maximum met een derde – vanwege de algemeen geldende bovengrens van dertig jaar tijdelijke gevangenisstraf – niet in volle omvang mogelijk)
 - reactie: nu al is bedoelde strafmaximumverhoging soms niet mogelijk (zo kan de strafbedreiging van moord (levenslang/30 jaar GS) niet verder worden verzwared), terwijl overigens van een eenduidige systematiek van de algemene strafmaxima geen sprake meer is.

- Onder het voorbehoud dat de in het verslag gestelde vragen en gemaakte opmerkingen voldoende worden beantwoord, acht de commissie de openbare behandeling van het voorstel genoegzaam voorbereid. Na het sturen van de nota naar aanleiding van het verslag kan derhalve door de Tweede Kamer een datum worden gezocht voor plenaire behandeling van dit wetsvoorstel.

4. Toelichting

4.1 Politieke context

Het wetsvoorstel geeft uitvoering aan een al langer bestaand beleidsvoornemen om het strafmaximum van doodslag te verhogen (Kamerstukken II 2015/16, 29 279, nr. 325). Het voorstel is in lijn met de aangenomen motie-Van Wijngaarden c.s. van 18 februari 2020 dat ertoe strekt dit maximum te verhogen naar “bijvoorbeeld vijftientig jaar” (Kamerstukken II 2019/20, 29 279, nr. 576). Tegen de motie stemden: CDA, PvdD en Van Kooten-Arissen. D66 en GL stemden tegen maar hebben in de Handelingen laten opnemen dat zij geacht moeten worden te hebben ingestemd met de motie.

4.2 Krachtenveld

Afstemming over de nota naar aanleiding van het verslag heeft plaatsgevonden met DRC en DGSenB.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing. Alles uit de nota wordt openbaar.

Bijlagen

1. Nota naar aanleiding van het verslag;
2. Verslag van de Tweede Kamer en
3. Aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Straf- en Sanctierecht

Datum
18 november 2021

Ons kenmerk
3655927